

**ผลการประชุมคณะกรรมการมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช สมัยสามัญ ครั้งที่ ๕๑
ณ นครเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มิถุนายน – ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔**

๑. การประชุมอย่างไม่เป็นทางการ ในวันที่ ๒๘-๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ มีจำนวน ๓ เรื่อง คือ

๑.๑ การดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามาตรการ SPS ระหว่างสมาชิก (Ad hoc Consultation) ที่ประชุมได้พิจารณาจากข้อเสนอของสมาชิก ๒ ฉบับ คือ

- ร่างทบทวนการจัดตั้งกลไกคณะทำงานเฉพาะกิจ ครั้งที่ ๔ (G/SPS/W/๒๔๓/Rev.๔) ซึ่งเสนอโดย แคนาดา และสหรัฐอเมริกา และมีหลายประเทศสนับสนุนเนื่องจากการสะท้อนถึงการทำงานหลายด้าน

- ข้อเสนอแบบ non-paper (JOB/SPS/๑) เสนอโดย อินเดีย นอร์เวย์ ฟิลิปปินส์ และสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งมีหลายประเทศสนับสนุนเนื่องจากการกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดการแก้ไขปัญหา การช่วยเหลือทางด้านวิชาการ และความโปร่งใส รวมถึงมีการเชื่อมโยงถึงกลไกการแก้ไขปัญหาในเวที TBT

ในการประชุมครั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้นำร่างทั้งสองฉบับมาพิจารณาและนำเสนอเป็นร่างฉบับใหม่ (G/SPS/W/๒๕๙) โดยที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับความเหมาะสมในประเด็นที่สำคัญคือ กลไกการมีส่วนร่วมแบบสมัครใจ กรอบระยะเวลา ความโปร่งใสและการเก็บรักษาความลับ รวมทั้งบทบาทของบุคคลที่สามในฐานะผู้ไกล่เกลี่ยปัญหา

เนื่องจากยังมีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันทั้งกรอบความคิดและลักษณะของภาษาที่ใช้ในร่าง G/SPS/W/๒๕๙ ประธานจึงขอให้สมาชิกเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเป็นลายลักษณ์อักษรต่อร่างฉบับดังกล่าวภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เพื่อนำเสนอและหาข้อสรุปในการประชุมครั้งที่ ๕๒ ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔

๑.๒ การทบทวนการดำเนินการตามความตกลง SPS ครั้งที่ ๓ (Third Review) ที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางการร่วมมือระหว่างคณะกรรมการ SPS และ ๓ องค์การมาตรฐานสากล (Three Sisters) เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการรับรอง การตรวจสอบ และการวิเคราะห์ความเสี่ยง รวมถึงให้มีการจัดสัมมนา SPS ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการได้นำเสนอร่างแผนงานการจัดสัมมนาและฝึกอบรมในเดือนตุลาคม ๒๕๕๔ โดยประเทศสมาชิกส่วนใหญ่และ Three Sisters ให้การสนับสนุน ทั้งนี้ ประเทศออสเตรเลียและกลุ่มสหภาพยุโรปเสนอให้ความร่วมมือในการนำเสนอและร่วมแบ่งปันประสบการณ์ด้าน SPS ระหว่างการจัดสัมมนา

๑.๓ มาตรฐานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS-Related Private Standards) ที่ประชุมได้หารือในแผนปฏิบัติการทั้ง ๕ ข้อที่ได้ได้รับความเห็นชอบแล้ว ในการประชุมครั้งที่ ๕๐ และขอให้สมาชิกส่งความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการนำไปปฏิบัติภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ส่วนแผนปฏิบัติการในข้อที่ ๖ ซึ่งเสนอให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับมาตรฐานเอกชนและยังไม่ผ่านการรับรองจากที่ประชุม นั้น ประเทศสมาชิกยังคงมีความเห็นที่หลากหลายและยังไม่สามารถหาข้อสรุปได้โดยเฉพาะในประเด็นที่ว่ากิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลมาตรฐานเอกชนควรจะอยู่ในเวทีของคณะกรรมการ SPS หรือไม่ ประธานฯจึงขอให้ประเทศสมาชิกแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกันให้เกิดความเข้าใจและส่งข้อคิดเห็นให้ฝ่ายเลขานุการภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔

สำหรับแผนปฏิบัติการในข้อ ๗-๑๒ ซึ่งที่ประชุมยังไม่สามารถหาฉันทามติได้นั้น มีบางประเทศสมาชิกที่เห็นว่ายังสามารถนำแผนดังกล่าวมาทบทวนและนำเสนอใหม่ได้ ซึ่งประธานฯได้เปิดโอกาสให้ประเทศสมาชิกเสนอข้อคิดเห็นเพิ่มเติมได้ภายในวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔

๒. การประชุมคณะกรรมการ SPS สมัยสามัญ ครั้งที่ ๕๑ ในวันที่ ๓๐ มิถุนายน- ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๔ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๒.๑ ญี่ปุ่นได้ให้ข้อมูลต่อ ประเทศสมาชิกเกี่ยวกับความปลอดภัยในอาหารจากการรั่วไหลของกัมมันตรังสี โดยเน้นว่ามีการตรวจสอบอย่างเข้มงวดในสินค้าประมงทุกอาทิตย์ การตรวจสอบในห้องตลาด รวมไปถึงการเฝ้าระวังระดับของกัมมันตรังสีในทะเล

๒.๒. การเสนอข้อกังวลทางการค้าระหว่างประเทศ (Specific Trade Concerns)

ประเทศสมาชิกได้มีการยกข้อกังวลทางการค้าใหม่จำนวน ๕ เรื่อง และเรื่องเดิม ๑๒ เรื่อง ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจ คือ

- อินเดีย จีน และเม็กซิโก แสดงข้อกังวลเกี่ยวกับกฎหมายความปลอดภัยอาหารฉบับใหม่ของสหรัฐอเมริกา (US Food Safety Modernization Act) ว่าเป็นภาระต่อผู้ส่งออกโดยเฉพาะในประเด็นของการตรวจสอบสถานประกอบการในประเทศคู่ค้า

- เม็กซิโกห้ามนำเข้าเนื้อวัวติดกระดูก (อายุมากกว่า ๓๐ เดือน) จากแคนาดา เนื่องจากโรค BSE

- จีนแสดงความกังวลต่อมาตรการเข้มของสหภาพยุโรปสำหรับการนำเข้าเครื่องครัวที่ผลิตจากเมลามีนและโพลีเอไมด์ เนื่องจากมีค่าการเคลื่อนย้ายของสารฟอร์มาดีไฮด์ของเครื่องครัวในระดับสูง

- ตุรกีเข้มงวดการนำเข้าผลิตภัณฑ์ตัดแปลงพันธุวิศวกรรมจากสหรัฐอเมริกา

- ไต้หวันยังคงห้ามนำเข้าเนื้อวัวและเนื้อสุกรที่ใช้สารเร่งเนื้อแดง Ractopamine จากสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเด็นของ Ractopamine นั้น ที่ประชุมได้หารือกันอย่างกว้างขวาง โดยผู้แทนจากสหรัฐอเมริกา แคนาดา บราซิล และฟิลิปปินส์ เรียกร้องให้ประเทศสมาชิกยึดหลักเหตุผลวิทยาศาสตร์และสนับสนุนให้มีการยอมรับค่า MRL ของสารดังกล่าวใน Codex ขณะที่กลุ่มสหภาพยุโรป จีน นอร์เวย์ และสวิสเซอร์แลนด์ต่างยืนยันที่จะไม่ยอมรับผลิตภัณฑ์สัตว์ที่มีการใช้สารดังกล่าวจนกว่าจะได้ข้อยุติในเรื่องความปลอดภัยและการกำหนดค่ามาตรฐานระหว่างประเทศ

๒.๓ การดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจเพื่อแก้ไขปัญหามาตรการ SPS (ตามรายงานข้อ ๑.๑)

๒.๔ การทบทวนการดำเนินการตามความตกลง SPS ครั้งที่ ๓ (ตามรายงานข้อ ๑.๒)

๒.๕ มาตรฐานเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (ตามรายงานข้อ ๑.๓)

๒.๖ การหารือทวิภาคีกรอบกับประเทศเม็กซิโก ผู้แทนจากเม็กซิโกได้ขอหารือกับฝ่ายไทยเพื่อสอบถามความคืบหน้าการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชในผลองุ่น (Table dessert grapes) จากเม็กซิโก โดยเม็กซิโกได้เริ่มยื่นเรื่องดังกล่าวต่อไทยตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ และได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมผ่านสถานทูตเม็กซิโกประจำประเทศไทยเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งจากการประสานกับกรมวิชาการเกษตรได้รับแจ้งว่ายังไม่เคยได้รับเรื่องดังกล่าว อย่างไรก็ตามผู้แทนฝ่ายไทยได้ชี้แจงขั้นตอนการการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืช ซึ่งต้องยื่นขออนุญาตนำเข้าเป็ลายลักษณะอักษรต่ออธิบดีกรมวิชาการเกษตรให้ฝ่ายเม็กซิโกได้รับทราบ ตามที่ไทยได้เคยแจ้งองค์การการค้าโลกแล้ว

๒.๗ ฝ่ายเลขานุการแจ้งว่า ระบบการแจ้ง Notification แบบออนไลน์ (SPS NSS : Notification Submission System) ได้เปิดให้ใช้งานแล้ว ซึ่งประเทศสมาชิกสามารถขอ Username และ Pass word เพื่อเข้าระบบได้แล้ว

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เห็นควรแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

- (๑) เวียนรายงานให้กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร ทราบ
- (๒) เวียนรายงานให้กรมวิชาการเกษตรทราบเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปเกี่ยวกับกรณีการวิเคราะห์ความเสี่ยงศัตรูพืชในผลองุ่นจากเม็กซิโก

ที่มา : กลุ่มความตกลงสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและอื่นๆ
กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร